

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinums par tematu "Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par energoefektivitāti un ar ko atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK"

COM(2011) 370 galīgā redakcija – 2011/0172 (COD)

(2012/C 24/30)

Ziņotājs: **MORDANT kgs**

Līdzziņotājs: **LIBAERT kgs**

Eiropas Savienības Padome 2011. gada 15. jūlijā un Eiropas Parlaments 2011. gada 1. augustā saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 194. panta 2. punktu un 304. pantu nolēma konsultēties ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju par tematu

"Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par energoefektivitāti un ar ko atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK"

COM(2011) 370 galīgā redakcija.

Par Komitejas dokumenta sagatavošanu atbildīgā Transporta, enerģētikas, infrastruktūras un informācijas sabiedrības specializētā nodaļa savu atzinumu pieņēma 2011. gada 7. oktobrī.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 475. plenārajā sesijā, kas notika 2011. gada 26. un 27. oktobrī (26. oktobra sēdē), ar 165 balsīm par, 1 balsi pret un 6 atturoties, pieņēma šo atzinumu.

1. Ieteikumi un secinājumi

1.1 EESK iesaka Padomei un Parlamentam, lai Komisija pēc iespējas ātrāk izvērtē, vai Eiropas Savienība spēs sasniegt 20 % enerģijas ietaupījuma mērķi, un lai galvenie centieni tiktu virzīti uz patiesu rezultātu sasniegšanu.

1.2 EESK prasa Komisijai, lai tā informē par labu praksi dalībvalstīs un to popularizē, īpaši attiecībā uz visu ekspluatācijā esošo ēku energoefektivitātes uzlabošanu.

1.3 EESK iesaka Komisijai atrast papildu Eiropas finansējuma iespējas pasākumiem, kuri ļaus panākt direktīvā izvirzītos mērķus, un atbalstīt to īstenošanu.

1.4 EESK aicina Komisiju nekavējoties izskatīt pieejamo resursu nepietiekamas izmantošanas iemeslus, vajadzības gadījumā pārskatot finansēšanas noteikumus, un izvērtēt, kā palielināt nesenu izveidotā energoefektivitātes fonda nozīmi, pievēršoties gan finansējuma avotiem, gan piešķiršanas kritērijiem, kuriem jāsekmē vides, sociālo un tautsaimniecisko mērķu sasniegšana.

1.5 Tāpat EESK prasa, lai Komisija izskatītu iespēju savu priekšlikumu par "obligāciju aizņēmumiem stratēģijas "Eiropa 2020" projektu finansēšanai" attiecināt arī uz projektiem, kuri sekmē izskatāmās direktīvas mērķu sasniegšanu.

1.6 EESK aicina Komisiju steidzami novērtēt nozarē neizmantojamā iespējamo energoefektivitātes potenciālu, lai noteiktu atbilstīgus piemērojamus pasākumus.

1.7 EESK iesaka Komisijai izpētīt, kādā mērā un ar kādiem nosacījumiem instrumentus CO₂ un citu piesārņojošo gāzu emisiju salīdzinošai novērtēšanai (kas noteikti atsaucēs dokumentos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (BREF)) varētu izmantot tāpat kā direktīvā par rūpnieciskajām emisijām un kā tos varētu izstrādāt tādas pārvaldības sistēmas ietvaros, kurā iesaistītas visas ieinteresētās puses, tostarp darba devēji, arodbiedrības un NVO.

1.8 EESK iesaka viedo skaitītāju ieviešanai paredzēt stingrākus noteikumus, vienlaikus ievērojot principus par enerģētikas pakalpojumu vispārīgumu un patērētāju piekļuvi tiem, kā arī personas datu aizsardzību.

1.9 EESK prasa, lai izskatāmās direktīvas priekšlikumā būtu paredzēts, ka dalībvalstīm jāsamazina veikto pasākumu izmaksu, piemēram, attiecīgos gadījumos izmaksu par viedajiem skaitītājiem, ietekme uz galapatērētāju rēķiniem un jānodrošina, lai mājsaimniecībām ar maziem ienākumiem visi šādi pasākumi būtu bez maksas saskaņā ar noteikumiem, kuri jāpieņem dalībvalstīm.

1.10 Lai varētu sasniegt direktīvas mērķus, EESK prasa Komisijai palīdzēt nodrošināt Eiropas uzņēmumu padomju pilnvaru paplašināšanu, tajās ietverot energoefektivitāti.

1.11 EESK prasa Komisijai precīzāk definēt "mazo un vidējo uzņēmumu" jēdzienu, norādot uz to lielumu un darbības lauku, lai novērstu to, ka pārāk plašas definīcijas dēļ lielai daļai uzņēmumu nav ne jāveic energoauditi, ne jāpieņem direktīvas mērķu īstenošanā.

1.12 EESK prasa Komisijai nodrošināt transporta nozares labāku integrāciju un to, lai ar izskatāmo direktīvu tiktu paredzēti pasākumi, kas sekmē vēlāmā mērķa sasniegšanu.

1.13 EESK aicina Komisiju pieprasīt, lai dalībvalstis attiecībā uz visām ekspluatācijā esošajām ēkām paredz stingrākus un iespējams, saistošus pasākumus, un prasa izvirzīt attiecīgu skaitliski izteiktu mērķi, vienlaikus paredzot atbilstošus finansēšanas, stimulējošus un papildu pasākumus.

1.14 EESK prasa Komisijai sekmēt tādu Eiropas līmeņa koordināciju, kas nepieciešama, lai uzlabotu skolu un augstskolu, apmācības un pētniecības un izstrādes programmas, tās pielāgojot direktīvā izvirzītajiem uzdevumiem un mērķiem un veicinot attiecīgu partnerību izveidi.

1.15 EESK uzsver, ka vietējiem un reģionālajiem publiskajiem dienestiem var būt liela nozīme energoauditu veikšanā, lai privātpersonām palīdzētu uzlabot sava mājokļa energoefektivitāti un uz to mudinātu.

1.16 EESK uzskata, ka enerģijas patēriņa samazināšanā būtiska loma ir patērētājiem ir. Eiropas Komisijai jānodrošina, ka dalībvalstīs ir pieņemtas stratēģijas, kas ļauj attiecīgi iesaistīt un mobilizēt patērētājus, lai sasniegtu iespējami labākus rezultātus gan katram patērētājam atsevišķi, gan visai sabiedrībai. Energoefektivitātes politika jāatbalsta ar atbilstīgiem (finanšu) stimuliem, kas būtu pievilcīgi patērētājiem, lai viņi piekristu šādai politikai. Nelabvēlīgā stāvoklī esošo patērētāju grupu vajadzības noteikti jāņem vērā visos energoefektivitātes politikas pasākumos.

2. Ievads

Šajā atzinumā ir analizēts priekšlikums direktīvai par energoefektivitāti (COM(2011) 370 galīgā redakcija). Tā pamatā ir spēkā esošās direktīvas par koģenerāciju un energopakalpojumiem un tā mērķis ir minētās direktīvas apvienot vienā visaptverošā tiesību aktā par energoefektivitāti energoapgādē un enerģijas galapatēriņā.

3. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva par energoefektivitāti un ar ko atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK — kopsavilkums

3.1 ES ir noteikusi mērķi līdz 2020. gadam panākt primārās enerģijas ietaupījumu par 20 % un ir padarījusi šo mērķi par vienu no pieciem stratēģijas "Eiropa 2020 — stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei" galvenajiem mērķiem.

3.2 Komisijas jaunākās aplēses, ņemot vērā 2020. gadam izvirzītos dalībvalstu energoefektivitātes mērķus, kurus tās noteikušas stratēģijas "Eiropa 2020" ietvaros, liecina, ka ES 2020. gadā būs sasniegusi tikai pusi no 20 % mērķa. Eiropadome un Eiropas Parlaments ir prasījuši Komisijai pieņemt jaunu vērienīgu energoefektivitātes stratēģiju apņēmīgai rīcībai, lai izmantotu pastāvošo ievērojamo potenciālu.

3.3 Vēloties energoefektivitātes jautājumam piešķirtu jaunu impulsu, Komisija 2011. gada 8. martā izvirzīja jaunu Energoefektivitātes plānu (EEP), kurā noteikti nepieciešamie pasākumi, lai panāktu papildus ietaupījumus enerģijas apgādes un izmantošanas jomā.

4. Vispārīgas piezīmes par direktīvas priekšlikumu

4.1 EESK 2011. gada 14. jūlijā pieņēma atzinumu 1180/2011 par tematu "Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "2011. gada energoefektivitātes plāns", kurš ir šā atzinuma pamatā un kuru tas papildina. Īpaši Komiteja atgādina par minētajā atzinumā pausto nostāju attiecībā uz siltumu un enerģiju, koģenerāciju (5.3.) un energopakalpojumiem (5.4.). Turklāt Komiteja atgādina par savu prasību izskatīt un, ja vajadzīgs, grozīt spēkā esošos noteikumus par ēku energoefektivitāti, mājāsaimniecības ierīču un viedo skaitītāju ekomarķējumu.

4.2 Komiteja atbalsta ierosinātās direktīvas, ar kuru "izveido kopēju sistēmu energoefektivitātes veicināšanai Savienībā, lai nodrošinātu Savienības mērķa — 20 % primārās enerģijas ietaupījumu līdz 2020. gadam — sasniegšanu un sagatavotu pamatu turpmākiem energoefektivitātes uzlabojumiem pēc šā termiņa", tematu un mērķus. Komiteja pauž pārlicību, ka Eiropas Savienībā ir svarīgi sekmēt energoefektivitāti, jo šās jomas potenciāls vēl joprojām nav izmantots un izvirzītā mērķa sasniegšana labvēlīgi ietekmēs gan vidi, gan tautsaimniecību un sociālo jomu Eiropas Savienībā. EESK atzīst, ka pēdējos gados ir aizsākts liels skaits gan tiesību aktu, gan nelegislatīvu iniciatīvu attiecībā uz vidi saudzējošām ēkām un būvmateriāliem. Tomēr šķiet, ka trūkst visaptveroša dokumenta par vidi saudzējošu būvniecību, un tādēļ pasākumi netiek koordinēti un resursi tiek izšķiesti. Būtu lietderīgi, ja Eiropas Komisija publicētu zaļo grāmatu par vidi saudzējošu būvniecību, aptverot visas iniciatīvas, kas saistītas ar būvniecību un materiāliem.

4.3 Komiteja atbalsta direktīvas priekšlikumu, ar kuru atceļ Direktīvu 2004/8/EK par koģenerāciju un Direktīvu 2006/32/EK par energoefektivitātes pakalpojumiem un kura mērķis ir minēto direktīvu apvienošana un pārskatīšana. Šāda integrēta pieeja sekmē sinerģiju, īpaši siltuma un elektrības koģenerācijas jomā, tādējādi atvieglojot izvirzīto mērķu sasniegšanu. Komiteja uzskata, ka papildus izskatāmajā direktīvā paredzētajiem pasākumiem ir svarīgi integrēt arī transporta nozari, lai tādējādi panāktu vēlamo rezultātu.

4.4 Uzskatot, ka ir būtiski līdz 2020. gadam sasniegt primārās enerģijas 20 % ietaupījuma mērķi, Komiteja iesaka paredzēt Komisijai uzdevumu no 2013. gada izvērtēt, vai ES šo mērķi spēs sasniegt spēkā esošo noteikumu ietvaros. Komiteja iesaka darbību maksimāli virzīt uz patiesu rezultātu sasniegšanu.

4.5 Ņemot vērā darbavietu nozīmi šādu pasākumu izstrādē un īstenošanā, Komiteja pauž nožēlu par to, ka direktīvā nav minētas darbavietas un tas, ka izvirzīto mērķu sasniegšanai ir svarīgi sekmēt sociālo dialogu. Darba ņēmēju iesaiste un līdzdalība energoefektivitātes programmās ir būtisks faktors izvirzīto mērķu sasniegšanā; tikpat būtiski ir izstrādāt un īstenot atbilstošas izglītošanas un apmācības programmas, kā arī pasākumus, kas virzīti uz to, lai nodrošinātu labus darba apstākļus un veselības aizsardzību un drošību darbavietā. Darba ņēmēji jāinformē par šiem jautājumiem un ar viņiem jākonsultējas, īstenojot sociālo dialogu, kas ir jāsekmē.

4.5.1 EESK arī iesaka, lai tāpat kā Direktīvā 2009/28/EK par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu tiktu pieņemts pielikums par apmācību, kas ļauj pakalpojumu sniedzējiem, uz kuriem attiecas direktīva, izsniegt sertifikātus vai apliecināt viņu kvalifikāciju.

4.6 Komiteja pauž bažas par finansējuma nodrošināšanu nepieciešamajiem ieguldījumiem. Kaut gan šķiet, ka patlaban daudzos gadījumos ES finansējuma daļa ir pārlietu maza, lai radītu stimulu (kā EESK to uzsvērusi atzinuma CESE 1180/2011 6.5.1. punktā), izskatāmā priekšlikuma paskaidrojuma raksta 4. punktā ir tikai minēts, ka direktīvu "īsteno, izmantojot esošo budžetu, un tā neietekmēs daudzgadu finanšu shēmu". Neapšaubāmi, ka ir svarīgi pēc iespējas izmantot pastāvošos finansēšanas instrumentus, bet ir jāņem vērā: tā kā dalībvalstis un reģioni struktūrfondu un kohēzijas fonda līdzekļus izmanto nepietiekami, pastāvošie instrumenti patlaban nav atbilstoši. Komiteja ir pārliecināta: lai sasniegtu izvirzītos mērķus, Komisijai

— steidzami jāizpēta pieejamo resursu nepietiekamas izmantošanas iemesli, un, ja nepieciešams, jāpārskata finansēšanas noteikumi. Tas ir vēl jo steidzamāk un būtiskāk, ņemot vērā pašreizējos publisko finanšu ierobežojumus, kas izriet no Eiropas līmenī pieņemtajiem lēmumiem par taupības pasākumiem,

— jāizvērtē, kā palielināt nesenu izveidotā energoefektivitātes fonda nozīmi, pievēršoties gan finansējuma avotiem, gan finansējuma piešķiršanas kritērijiem. Komiteja uzskata, ka minētajiem kritērijiem vienlaikus jānodrošina vides, sociālo un tautsaimniecisko mērķu sasniegšana,

— jāapsver iespēja tās priekšlikumu par "obligāciju aizņēmumiem stratēģijas "Eiropa 2020" projektu finansēšanai" attiecināt arī uz investīciju projektiem, kuru mērķis ir sekmēt izskatāmās direktīvas mērķu sasniegšanu,

— jāizpēta citi iespējamie finansēšanas mehānismi, tostarp tā sauktās trešās puses ieguldītāju sistēmas, kuras nodrošina iepriekšēju finansējumu un kuru ietvaros ienākumus gūst no enerģijas ietaupījumiem, kas rodas attiecīgo mājokļu energoefektivitātes uzlabošanas darbu rezultātā. Šajā ziņā EESK atbalsta Komisijas priekšlikumu izmantot enerģētiskas uzņēmumus (ESCO, *Energy Service Companies*), īpaši "viedo" skaitītāju uzstādīšanai.

4.7 Komiteja uzsver, ka 2011. gada energoefektivitātes plānā minēts, ka Eiropas Savienībā no visām ēkām publisko ēku īpatsvars ir tikai 12 %. Tādēļ tā norāda uz ēku fonda pārējās daļas nozīmīgumu un iesaka dalībvalstīm apsvērt pastiprinātus un, iespējams, sasītošus pasākumus attiecībā uz visām ekspluatācijā esošajām ēkām; Komiteja aicina minēto mērķi izvirzīt, nodrošinot atbilstošus finansēšanas, stimulēšanas un atbalsta pasākumus. Tas vēl jo vairāk nepieciešams tādēļ, ka "esošais ēku krājums ir lielākais potenciālais sektors enerģijas ietaupījumam. Turklāt ēkas ir ļoti būtiskas, lai panāktu ES mērķi līdz 2050. gadam siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināt par 80–95 %, salīdzinot ar 1990. gadu", kā uzsvērts direktīvas priekšlikuma 15. apsvērumā. Turklāt Komiteja uzsver, ka, uzlabojot Eiropas Savienības ekspluatācijā esošo ēku energoefektivitāti, varētu

— Eiropā radīt daudz darba vietu, kuru kvalitāte jāgarantē, izmantojot pastiprinātu sociālo dialogu, un kuras jārada, īstenojot pielāgotas izglītības un apmācības programmas;

— palielināt dalībvalstu ienākumus (īpaši, samazinoties bezdarbam un palielinoties nodokļu ieņēmumiem),

— sekmēt Eiropas ekonomikas atveseļošanu,

— sasniegt sociālos mērķus, izmantojot īpašus pasākumus, kas pielāgoti māsaimniecībām ar zemiem un vidējiem ienākumiem. Tādējādi varētu sekmēt to rēķinu par enerģiju samazināšanos, pateicoties tam, ka samazinātos apkurei un apgaismošanai nepieciešamās enerģijas daudzums.

5. Īpašas piezīmes

5.1 Direktīvas 4. pantā ir paredzēts, ka dalībvalstis nodrošina, lai katru gadu tiktu renovēti 3 % publisko struktūru īpašumā esošo ēku kopējās platības. Tas attiecas uz ēkām, kuru kopējā lietderīgā platība pārsniedz 250 m². Komiteja uzskata, ka šī prasība jāattiecinā uz Eiropas iestāžu ēkām. Turklāt Komiteja pauž šaubas par šo minimālo sliekšni 250 m² apmērā un par to, vai tādējādi praksē no ēku atjaunošanas pienākuma netiks atbrīvotas sociālo mājokļu aģentūras, jo sociālajos mājokļos dzīvojamās platības parasti ir mazākas. Turklāt, cenšoties sasniegt izvirzītos mērķus energoefektivitātes jomā, nedrīkst aizmirst par sociālo mērķi, t.i., jāparedz pasākumi, kas sekmētu enerģijas rēķinu samazināšanos māsaimniecībām ar zemiem ienākumiem; lai to panāktu, jāizmanto stimuli energoefektivitātes uzlabošanai ēkās, ko apdzīvo šīs māsaimniecības.

5.1.1 Ņemot vērā pašreizējo ekonomikas stāvokli, iespējams, ka 4. un 6. punktā paredzētie mērķi nav sasniedzami noteiktajos termiņos. EESK uzskata, ka Komisijai būtu jāparedz solidārs ES atbalsts dalībvalstīm, kurām nav iespējams šos mērķus sasniegt vienām pašām.

5.2 Energoefektivitātes pienākuma shēmas (6. pants), ja tās nepieciešamas, tomēr būs saistītas ar izmaksām. Komiteja uzskata, ka ir jāsamazina pasākumu izmaksu ietekme uz galapatērētāju rēķiniem (skatīt atzinuma CESE 1180/2011 4.5.5. punktu). Jo īpaši mājāsaimniecībās ar zemiem ienākumiem uzlabojumi jāievieš bez maksas (kā uzsvērts minētā atzinuma 6.7.2. punktā).

5.3 Direktīvas 7. panta 1. punktā ir paredzēts, ka dalībvalstīm jāsekmē energoauditu veikšana mājāsaimniecībās un mazos un vidējos uzņēmumos. Komiteja uzskata, ka būtu lietderīgi 2. pantā definēt mazo un vidējo uzņēmumu jēdzienu.

5.4 Direktīvas 7. panta 2. punktā ir paredzēts, ka pārējos uzņēmumos (kas nav mazi vai vidēji uzņēmumi) līdz 2014. gada 30. jūnijam veic energoauditus un tos atkārtoti ik pēc trim gadiem, skaitot no datuma, kad veikts iepriekšējais energoaudits. Kā Komiteja norāda atzinuma CESE 180/2011 5.5.1. punktā, rūpniecības nozarē var būt neizmantots energoefektivitātes potenciāls, pat ja ir panākts progress un pat ja Eiropas pasākumi, piemēram, emisiju kvotu tirdzniecības sistēma, jau attiecas uz energoietilpīgām nozarēm. Lai pēc iespējas ātrāk varētu apzināt rūpniecības nozares neizmantoto potenciālu un nepieciešamos pasākumus, Komiteja ierosina:

- bez kavēšanās veikt efektīvus energoauditus;
- plaši atbalstīt, izmantot un izplatīt ierastos un jaunus instrumentus, tādējādi sekmējot mērķtiecīgu un pastāvīgu energoefektivitātes uzlabošanu iekārtās ar lielu enerģijas patēriņu un MVU izmantotajās iekārtās;
- auditi attiecas gan uz pārvaldību, gan strukturāliem jautājumiem. Ieviest izmaiņas pārvaldībā ir samērā vienkārši, savukārt strukturālu izmaiņu ieviešana (grīdas, jumti, smāgi materiāli, ēkas funkcijas maiņa) ir dārga un laikietilpīga, īpaši tāpēc, ka audita ieteikumu īstenošanai jāveic izmaksu un ieguvumu analīze un jāizstrādā īstenošanas plāns, lai sagatavotu piedāvājumu ar tiešiem parametriem un budžetu. Turklāt papildus minētajiem ierobežojumiem bieži ir vajadzīgas atļaujas, tāpēc pārveides darbi ievērojami ieilgst. Šo iemeslu dēļ, ja auditā izteikto ieteikumu īstenošanai jāveic liela apjoma darbi, jāparedz to izpildes termiņa pagarināšanas iespēja.

5.4.1 Lai uzlabotu energoefektivitāti, būtiska ir darba ņēmēju līdzdalība. Bez viņu zināšanām, pieredzes un apņēmības rezultātus iegūt nav iespējams. Tāpēc EESK iesaka izpētīt, kādā mērā un ar kādiem nosacījumiem CO₂ un citu piesārņojošo gāzu emisiju salīdzinošās novērtēšanas instrumentus (atsauces dokumenti par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (BREF), kurus Seviļas Nākotnes tehnoloģiju pētniecības institūts (IPST) izstrādājis bijušās piesārņojuma integrētas novērtēšanas un kontroles (IPPC) direktīvas un 2010. gadā pieņemtās rūpniecisko emisiju direktīvas (IED) atbalstam, kurus izmanto arī emisiju kvotu tirdzniecības (ETS) sistēmā un kuros iekļauti energoefektivitātes kritēriji) varētu tāpat izmantot izskatāmajā direktīvā, tos izstrādājot tādas pārvaldības sistēmas ietvaros, kurā iesaistītas visas ieinteresētās puses, tostarp darba devēji, arodbiedrības un NVO). Tādējādi, šīs pārvaldības sistēmas ietvaros izstrādājot novērtējumus un priekšlikumus, būtu iespējams ņemt vērā: paredzēto energoefektivitātes pasākumu izmaksas un priekšrocības un, citstarp, arī sociālo un nodarbinātības aspektu, ietekmi uz darba apstākļiem, analīzes un noteikumus sociālajā jomā, darbaspēka pieprasījuma iepriekšējas novērtēšanas instrumentus, kvalifikāciju un profesionālo izglītību un attiecīgos ieviešamos mehānismus.

5.5 Direktīvas 8. panta 1. punktā izklāstīti noteikumi, kas jāievēro, uzstādot viedos skaitītājus. Komiteja uzskata, ka šie noteikumi nav pietiekami. Tā aicina, lai katra dalībvalsts, ņemot vērā savus reglamentējošos noteikumus, veiktu padziļinātu iepriekšēju izvērtējumu par šādu skaitītāju izmaksām un priekšrocībām, un uzskata, ka tajā jāņem vērā viedo skaitītāju uzstādīšanas tehniskās īstenošanas iespējas un izmaksu efektivitāte investoram (tostarp apkopes, pārvaldības un nomainīšanas izmaksas) un riski, ko šādi skaitītāji varētu radīt saistībā ar principu par enerģijas pakalpojumu vispārīgumu un patērētāju piekļuvi tiem ievērošanu, kā arī saistībā ar personas datu aizsardzību. Attiecībā uz elektrību šāds izvērtējums ir ietverts 2009. gada 13. jūlija Direktīvas 2009/72/EK 1. pielikuma 2. punktā.

5.6 10. panta 1. punktā dalībvalstīm ir noteikts pienākums izstrādāt valsts siltumapgādes un dzesēšanas plānu. Tajā būtu jāiekļauj arī konkurences aspekti, lai risinātu problēmas, kuras pilsētās apkures nozarē var radīt monopoli.

5.7 No pavisam praktiska viedokļa EESK uzsver, ka ir svarīgi attīstīt publiskās pārvaldes iestāžu nodrošinātos vai privāto uzņēmumu piedāvātos enerģētikas pakalpojumus, kuru mērķis ir ieviest energoefektīvākus risinājumus gan uzņēmumiem un publiskajām struktūrām, gan privātpersonām. Eiropas finansējumam vajadzētu ļaut šādus pakalpojumus attīstīt, tos darot pieejamus privātpersonām un MVU, ievērojot nosacījumus, kuru pamatā ir vispārēja nozīme.

5.8 No tiesiskā viedokļa energoefektivitātes līgumi, kas Komisijas dokumentā gan minēti saistībā ar līgumattiecībām ar publiskā sektora struktūrām, ir līdzeklis, kas visā sabiedrībā ļauj vispārināt sistemātiskos centienus panākt lielāku energoefektivitāti.

5.9 1. pantā, kurā izklāstīta direktīvas darbības joma, būtu jāparedz izņēmums attiecībā uz īpaši klasificētām vēsturiskām ēkām, jo, citstarp, viedo skaitītāju uzstādīšana tajās parasti rada daudz lielākas praktiska un estētiska rakstura grūtības. Piemēram, tiesību aktu noteikumi par kultūras mantojuma saglabāšanu bieži vien neļauj vēsturiskas celtnes īpašniekam ierīkot jaunas enerģijas pārvaldības sistēmas. Būtu jāļauj dalībvalstīm katrā atsevišķā gadījumā lemt par izņēmumu attiecībā uz konkrēto vēsturisko un īpaši klasificēto ēku un par dažādu elastīgāku risinājumu izmantošanu.

Briselē, 2011. gada 26. oktobrī

*Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas
priekšsēdētājs*
Staffan NILSSON
